

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Facultatea de Științe Socio-Umane
1.3. Departament	Departamentul de Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă
1.4. Domeniul de studiu	Arte vizuale
1.5. Ciclu de studii ¹	Master
1.6. Specializarea	Restaurare lemn policrom

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoricul mobilierului pictat laic și de cult	Cod	FSSU.IPT.RLP.M.RO.1.1100.E-5.1
2.2. Titular activități de curs	Lect. univ dr. Simona Maria Herlea		
2.3. Titular activități practice	Lect. univ dr. Simona Maria Herlea		
2.4. An de studiu ²	1	2.5. Semestrul ³	1
2.6. Tipul de evaluare ⁴	EX		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	O	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	F

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	1				2
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	14				28
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual ⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					29
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					29
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					29
Tutoriat ⁹					7
Examinări ¹⁰					3
3.3. Total ore alocate studiului individual ¹¹ (NOSIsem)					97
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOADsem)					28
3.5. Total ore pe semestru ¹² (NOADsem + NOSIsem)					125
3.6. Nr ore / ECTS					
3.7. Număr de credite ¹³					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	
4.2. Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Sală, suport de curs, computer, videoproiector
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/aplic) ¹⁶	Sală, computer, videoproiector, tablă

6. Rezultate ale învățării ¹⁷

Numărul de credite alocat disciplinei: 5				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Studentul/absolventul identifică și recunoaște influențele de natură artistică, de design, estetică sau filosofică	Studentul/absolventul creează și interpretează operele artistice și de design, selectându-le în funcție de specializare.	Studentul/absolventul încadrează activitatea sa într-o anumită tendință care poate fi de natură artistică, de design, estetică sau filosofică	1
RÎ 2	Studentul/absolventul definește activitatea artistică și/sau de design - teorii, principii și tehnici din domeniul Arte vizuale.	Studentul/absolventul selectează conceptele definitorii creației sale artistice și/sau de design, pentru adaptarea creației în contexte diferite. Studentul/absolventul utilizează noțiunile specifice procesului de creație pentru conceperea operei/artistice și/sau de design, în contextul cultural, social și istoric.	Studentul/absolventul justifică și explică deciziile estetice/funcționale și influențele utilizate, raportându-se la tendințe artistice, de design, filosofice sau estetice; Studentul/absolventul analizează evoluția tendințelor artistice și de design, se consultă cu experți din domeniu, participă la evenimente;	1
RÎ 3	Studentul/absolventul definește și descrie viziunea artistică și de design, abordările artistice, de design și de proiectare.	Studentul/absolventul pregătește condițiile și suportul tehnic dezvoltării proiectelor artistice și/sau de design;	Studentul/absolventul analizează activitatea anterioară și experiența universală și proprie, identificând componentele semnăturii creative. Studentul/absolventul dezvoltă în mod	1

			autonom viziuni artistice și de design unice	
RÎ 4	Studentul/absolventul definește și explică mediile și cadrele de referință privind aspectele artistice și de design.	Studentul/absolventul stabilește cadrul creației operei artistice și/sau produsului de design; Studentul/absolventul propune cadrul de cercetare artistică și de design -elaborează un cadru de investigare a aspectelor artistice și de design.	Studentul/absolventul elaborează și organizează activitatea artistică și de design; Studentul/absolventul urmărește progresele în domeniu;	1
RÎ 5	Studentul/absolventul definește materialele și tehnicile adecvate pentru diferite tipuri de creație artistică și de design.	Studentul/absolventul pregătește și selectează materiale de referință pentru opera de artă/produsul de design.	Studentul/absolventul evaluează caracteristicile materialelor; Studentul/absolventul selectează materiale de referință;	1

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Realizarea cadrului general specific de documentare, informare și cercetare: culegerea, prelucrarea și analiza informațiilor care se regăsesc în bibliografia parcursă și în notele de curs.
7.2. Obiectivele specifice	- Explicarea conceptelor, teoriilor și tuturor elementelor de limbaj specifice istoriei mobilierului pictat laic și de cult -Utilizarea corectă a termenilor de specialitate - Analiza și interpretarea diferitelor concepte și teorii referitoare la istoria mobilierului pictat și la motivele decorative ale acestuia. -Realizarea de conexiuni între rezultate -Argumentarea unor enunțuri. -Identificarea unor metode de analiză a diferitelor tipuri de mobilier pictat urban și rural. - Analiza comparativă a pieselor de mobilier din diferite epoci. - Implicarea în activități științifice în legătură cu disciplina; cercetarea în grup și individual - Dobândirea capacității de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea, mostenirile patrimoniale și de a analiza factorii de schimbare - Deprinderea abilității de a colabora cu specialiștii din alte domenii în special din etnografie, arheologie și domeniile conexe -Elaborarea unor proiecte care să ilustreze utilizarea cunoștințelor specifice dobândite.

8. Conținuturi

8.1. Curs¹⁸		Metode de predare¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Introducere • Prezentarea generală a cursului, prezentarea bibliografiei aferente, a scopului și a cerințelor cursului. • Scurt istoric al apariției mobilierului din antichitate până în evul mediu.	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1

Curs 2	Condițiile istorice ale dezvoltării picturii pe lemn la sașii transilvăneni;	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 3	Organizarea breslelor meșteșugărești în Transilvania;	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 4	Breasla dulgherilor și a tâmplarilor;	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 5	Mobilierul urban și rural, tehnici de construcție și de ornamentare.	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 6	Mobilierul pictat laic: tipologie, ornamentală, funcții;	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 7	Mobilierul pictat de cult înainte și după Reformă: tipologie, ornamentală, funcții.	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 8	Evoluția tipurilor de mobilier tradițional.	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 9	Dezvoltarea stilistică a picturii de mobilier la sași;	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 10	Lăzile de Brădeni;	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 11	Tavanele casetate ale bisericilor protestante: tipologie și ornamentală;	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 12	Centre de confecționare a mobilierului pictat din Transilvania;	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 13	Simboluri întâlnite pe mobilierul pictat din Transilvania;	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Curs 14	Mobilierul pictat în colecțiile muzeale din România.	Prelegere și prezentare Power Point; Discuții cu studenții.	1
Total ore curs:			

8.2. Activități practice

Activități practice (8.2.a. Seminar ²⁰ / 8.2.b. Laborator ²¹ / 8.2.c. Proiect ²²)	Metode de predare	Nr. ore
Act. 1. 1. Predarea bibliografiei. Stabilirea tematicii generale a lucrărilor de seminar. Stabilirea tematicii particulare a lucrărilor individuale ale masteranzilor	Discuții despre sursele bibliografice (online sau format fizic).	1
Act. 2. Mobilierul în antichitate și evul mediu.	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Act. 3. Colonizarea sașilor în Transilvania. Dezvoltarea economică și apariția orașelor. Apariția breslelor.	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Act. 4. Organizarea breslelor.	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Act. 5. Vecinătățile din Transilvania.	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Act. 6. Tehnici de construcție și de ornamentare a mobilierului din Transilvania	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1

Act. 7. Lăzile de zestre din Transilvania	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Act. 8. Mobilierul pictat de cult din Transilvania după Reformă.	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Act. 9. Meșteșugul decorării mobilierului pictat în Transilvania	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Act. 10. Locuința ca spațiu de reprezentare socială	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Act. 11. Tavanele casetate ale bisericilor protestante din Transilvania	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Act. 12. Centre de confecționare a mobilierului pictat ale românilor din Transilvania	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Act. 13. Motive și simboluri în ornamentica mobilierului pictat din Transilvania	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Act. 14. Mobilierul pictat din colecțiile Complexului Național Muzeal ASTRA-Sibiu, Muzeului de Etnografie- Brașov, Complexului Muzeal Bistrița- Nasaud.	Prezentare Power Point. Discuții libere (referiri și discuții privind bibliografia ce tratează tema);	1
Total ore seminar/laborator		14

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Bodiu, Aurel, Ornamentica mobilierului țărănesc din Transilvania, Cluj, 2006.
	Bielz, Julius, Arta populară a sașilor din Transilvania, în Studii și comunicări de istoria artei, vol 3-4, 1966.
	Capesius, Roswith, Mobilier și tâmplărie la sașii din Transilvania, București, 1983.
	Capesius, Roswith, Mobilierul țărănesc românesc, Cluj-Napoca 1974.
	Capesius, Roswith, Pictura de mobilier la sașii transilvăneni, Sibiu, 2015.
	Irimie, Cornel; Necula, Marcela, Arta țărănească a lemnului, București, 1983..
	Malearov Simona, Ștefan Camelia, Mobilier pictat transilvănean, Ed. Astra MUSEUM, 2007.
	Maierbacher-Legl, Gerdi, Fondul de lăzi din Brădeni. Documentarea și datarea a 127 de lăzi transilvănene din sec. XV-XVIII, München, Siegl, 2012.
	Nägler, Thomas, Așezarea sașilor în Transilvania, București, 1992.

	Negulici, Doina, Meșteșuguri în Brașovul medieval, Brașov 1995.
	Pal, Judith, Meșteșugurile în orașele din Transilvania în prima jumătate a secolului al XIX-lea, în Historia Urbană, Sibiu, 1998, p. 85-93.
	Pascu, Ștefan, Meșteșugurile din Transilvania până în secolul al XVI-lea, Cluj, 1954.
	Pomponiu, Aurelia, Mobilierul pictat, București, 2007.
	Sedler, Irmgard, Mobilier pictat transilvănean, Sibiu, Ed. Astra MUSEUM, 2007.
	Godea, Ioan, Meșteșugul lăzilor de zester în Țara Crișurilor, în Contribuții la cunoașterea etnografiei din Țara Crișurilor, Oradea, 1971.
	Karoly, Kos, Mobilierul pictat de la Vârghiș, Cluj Napoca, 1971
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	Petrescu, Paul, Motive decorative celebre, București, 1971.
	Stoica, Georgeta, Interiorul locuinței țărănești, București, 1973
	Beșliu, Olga; Frâncu, Raluca, Din istoria breslelor sibiene, Alba Iulia, Ed. Altip, 2007.
	Margit, B. Nagy, Renașterea și barocul ardelenesc, București, 1970.
	Irimie, Cornel; Necula, Marcela, Influențe și împrumuturi reciproce, în arta popular românească și săsească, în Biharea. Culegeri de studii și materiale de etnografie și artă, vol. V, Oradea, 1977.
	Nägler, Doina, Colecția de lăzi de breaslă a Muzeului Brukenthal, în Studii și comunicări, Muzeul Brukenthal, Sibiu, 1967, nr. 13, p. 212-218.
	Vlaicu, Monica, Comerț și meșteșuguri în Sibiu și în cele șapte Scaune, 1224-1597, Sibiu, 2003.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²³

- Se realizează prin contacte periodice cu aceștia în vederea analizei problemei.
-

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁴
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁵ :	%	50% (minim 5)	
		Teme de casă:	20%		
		Alte activități ²⁶ :	%		
		Evaluare finală:	30% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor			10% (minim 5)	
11.4c Laborator	• Cunoașterea aparaturii, a modului de utilizare a instrumentelor specifice;	•		% (minim 5)	

	evaluarea unor instrumente sau realizări, prelucrarea și interpretarea unor rezultate			
11.4d Proiect	Calitatea proiectului realizat, corectitudinea documentației proiectului, justificarea soluțiilor alese	•	40% (minim 5)	
11.5 Standard minim de performanță ²⁷				

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: 11_1_6_1 / 1_0_1_9_1 / 1_2_1_0_1_2_1_5_1

Data avizării în Departament: 1_1_1_1 / 1_1_1_1 / 1_1_1_1_1_1

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Lect. univ dr. Simona Maria Herlea	
Responsabil program de studii	Lect. univ dr. Mirel Bucur	
Director Departament	Lect. univ. dr. Anamaria Tudorie	

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.). De asemenea, se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSpD} \times C_C + \text{TOApSpD} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Demonstrație practică, exercițiu, experiment

²² Studiu de caz, demonstrație, exercițiu, analiza erorilor etc.

²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁴ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁵ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁶ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁷ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Facultatea de Științe Socio-Umane
1.3. Departament	Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă
1.4. Domeniul de studiu	Arte vizuale
1.5. Ciclul de studii ¹	master
1.6. Specializarea	Restaurare Lemn Policrom

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Restaurarea picturii murale la bisericile de lemn (2) / The Restoration of Mural Painting in Wooden Churches (2)	Cod	FSSU.IPT.RLP.M.ZA.2.10 40.E-10.5
2.2. Titular activități de curs	Lect. univ. dr. Dana Luminița Postolache		
2.3. Titular activități practice	Lect. univ. dr. Dăneasă Cristina		
2.4. An de studiu ²	1	2.5. Semestrul ³	1
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	A	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	S

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>număr de ore pe săptămână</i>					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	-	4	-	-	5
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>total ore din planul de învățământ</i>					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	-	56	--	-	70
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat ⁹					10
Examinări ¹⁰					2
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ ($NOSI_{sem}$)					180
3.4. Total ore din Planul de învățământ ($NOAD_{sem}$)					70
3.5. Total ore pe semestru¹² ($NOAD_{sem} + NOSI_{sem}$)					250
3.6. Nr ore / ECTS					
3.7. Număr de credite¹³					10

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	
4.2. Competențe	Identificarea, analiza, explicarea și implementarea problematicii metodologiilor de intervenție și a elementelor de limbaj specializat, a tehnicilor și a tehnologiilor folosite în elaborarea proiectelor de intervenție în procesul de conservare-restaurare bunuri mobile. Utilizarea resurselor TIC, AI pentru realizarea documentației de conservare și restaurare.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, videoproiector, materiale didactice specifice, platforme on-line, suport curs digital, computer
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/alte) ¹⁶	Dotări specifice de laborator restaurare pictură pe lemn, material didactic, deplasare teren, trusă de prim ajutor

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocat disciplinei: 10				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
Rî 1	Studentul/absolventul definește activitatea artistică și/sau de design - teorii, principii și tehnici din domeniul Arte vizuale. (<i>Adaptate procesului de conservare și restaurare a picturii tempera pe lemn</i>)	1. Studentul/absolventul selectează conceptele definitorii creației sale artistice și/sau de design pentru adaptarea creației în contexte diferite. 2. Studentul/absolventul utilizează noțiunile specifice procesului de creație pentru conceperea operei/artistice și/sau de design, în contextul cultural, social și istoric	Studentul/absolventul justifică și explică deciziile estetice/funcționale și influențele utilizate, raportându-se la tendințe artistice, de design, filosofice sau estetice; Studentul/absolventul analizează evoluția tendințelor artistice și de design, se consultă cu experți din domeniu, participă la evenimente; Studentul/absolventul utilizează selectiv instrumentele de lucru pentru crearea unor circumstanțe variate în funcție de parametrii (pre)determinați sau tema de lucru (impusă sau autoimpusă) <i>Toate acțiunile vor fi adaptate la procesul de conservare-restaurare a picturii tempera pe lemn</i>)	4
Rî 2	Studentul/absolventul definește și descrie viziunea artistică și de design, abordările artistice, de design și de proiectare.	Studentul/absolventul justifică propria abordare artistică și de design; Studentul/absolventul pregătește condițiile și suportul tehnic	Studentul/absolventul analizează activitatea anterioară și experiența universală și proprie, identificând componentele semnăturii creative. Studentul/absolventul	4

		dezvoltării proiectelor artistice și/sau de design;	dezvoltă în mod autonom viziuni artistice și de design unice.	
RÎ 3	Studentul/absolventul definește materialele și tehnicile adecvate pentru diferite tipuri de creație artistică și de design.	Studentul/absolventul pregătește și selectează materiale de referință pentru opera de artă/produsul de design. Studentul/absolventul utilizează eșantioane de materiale pentru procesul de creație/proiectare.	Studentul/absolventul pregătește resursele pentru procesul creativ. Studentul/absolventul evaluează caracteristicile materialelor; Studentul/absolventul selectează materiale de referință;	2

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Realizarea cadrului general specific de documentare, informare, cercetare și execuție ce se referă la conservarea și restaurarea picturii murale din bisericile de lemn prin culegerea, prelucrarea și analiza informațiilor care se regăsesc în bibliografia parcursă, în notele de curs și în timpul lucrărilor practice
7.2. Obiectivele specifice	• Cunoașterea și înțelegerea terminologiei cu referire la prelucrarea, conservării și restaurării picturii murale din bisericile de lemn • Cunoașterea și înțelegerea caracterului specific al conservării și restaurării picturii murale din bisericile de lemn • Înțelegerea tehnicilor tradiționale de realizare a picturii murale din bisericile de lemn • Organizarea și finalizarea unui proces de conservare și restaurare al unui fragment de pictură murală din bisericile de lemn • Explicarea procesului metodologic de conservare și restaurare al picturii murale din bisericile de lemn • Utilizarea și întreținerea instrumentarului specific, unelte și materialele folosite pentru conservarea și restaurarea picturii murale din bisericile de lemn • Formarea unei atitudini pozitive pentru identificarea valorilor istorice, funcționale și estetice a picturii murale din bisericile de lemn • Formarea unei atitudini responsabile cu privire la protejarea, conservarea și restaurarea picturii murale din bisericile de lemn • Utilizarea resurselor TIC, AI pentru realizarea documentației de conservare și restaurare a picturii murale din bisericile de lemn

8. Conținuturi

8.1. Curs ¹⁸		Metode de predare ¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Introducere. Obiective. Noțiuni. Tematică și bibliografie. Cerințele cursului.	Expunere, discuții, dezbateri	1
Curs 2	Tehnici tradiționale de realizare a picturii murale din bisericile de lemn de tipul distemper paint	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	2
Curs 3	Investigații științifice folosite pentru cercetarea, diagnosticarea și stabilirea tratamentelor în vederea restaurării picturii murale din bisericile de lemn	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	2
Curs 4	Degradarea picturii murale de tipul distemper paint (cauze, procese, efecte, studii de caz)	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu	2

		studenții, observații directe asupra materialului didactic	
Curs 5	Metodologia de restaurare a picturii murale din bisericile de lemn	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	3
Curs 6	Conservarea preventivă, întreținerea și valorificarea picturii din bisericile de lemn	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	2
Curs 7	Întocmirea dosarelor de restaurare pentru cercetarea, investigarea și restaurarea picturii din bisericile de lemn	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	2
Total ore curs:			14

8.2. Activități practice

8.2.a. Lucrări practice - laborator		Metode de predare ²⁰	Nr. ore
Laborator/ Lucrări practice 1	Identificarea fragmentelor de pictură murală de la biserica de lemn, întocmirea documentației științifice	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	4
Laborator/ Lucrări practice 2	Analize științifice: prelevare probe, realizare stratigrafii, observații cu lupe, microscop hobby	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	4
Laborator/ Lucrări practice 3	Diagnosticare Consolidarea profilactică	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	4
Laborator/ Lucrări practice 4	Curățirea mecanică și umedă a suportului din lemn	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	4
Laborator/ Lucrări practice 5	Consolidarea mecanică și structurală a suportului din lemn	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	8
Laborator/ Lucrări practice 6	Consolidarea picturii distemper paint, pânze interstițiale	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	8
Laborator/ Lucrări practice 7	Curățiri umede ale lacunelor de strat pictural	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	4
Laborator/ Lucrări practice 8	Curățirea stratului pictural	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	12
Laborator/ Lucrări practice 9	Integrare cromatică	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	8
Total ore seminar			56

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Auner Niels, Maslaev Andrei, Bucșa Livia, Postolache Dana, Bârcă Ana, <i>Tehnologia lucrărilor de restaurare la monumente cu structuri din lemn – Biserici de lemn</i> , Ghimbav, 2019, ISBN 978-973-7706-32-4
	Brandi, Cesare, <i>Teoria restaurării</i> , București, Editura Meridiane, 1996
	Istudor, Ioan, <i>Noțiuni de chimia picturii</i> , București, 2011
	Mora, Paolo, Mora, Laura, Philippot, Paul, <i>Conservarea picturilor murale</i> , București, Editura Meridiane, 1986
	<i>Caielele restaurării</i> , Editura ACS, București, 2011 - 2021
	Normele de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate - Hotărârea nr. 1546 din 18 decembrie 2003, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 16/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	Popescu, Carmen-Mihaela; Dobeles, Galina; Rossinskaja, Galina; Dizhbite, Tatiana; Vasile, Cornelia, <i>Degradation of lime wood painting supports Evaluation of changes in the structure of aged lime wood by different physico-chemical methods</i> , în “Journal of Analytical and Applied Pyrolysis”, 79 (1-2), 2007

	Nistor, Sergiu, <i>Monumente în risc și monumente în pericol: gestiunea specială a monumentelor amenințate</i> , în „RMI”, 2001 – 2003, nr.1
	Horie, C. V., <i>Materials for Conservation, Organic consolidants, adhesives and coatings</i> , Butterworth Heinemann Ltd, 1992
	Knut, Nicolaus, <i>The Restauration of Paintings</i> , Könemann, 1999
	Larsen, Knut Einar și Marstein, Nils, <i>Conservation of Historic Timber Structure, An ecological approach</i> , Great Britain, 2000
	Porumb, Marius, <i>Pictura românească din Transilvania (secolele XV-XVII)</i> , Cluj-Napoca, 1981
	Porumb, Marius, <i>Dicționar de pictură veche românească din Transilvania sec. XIII-XVIII</i> , București, Editura Academiei Române, 1998
	<i>Tendințe în conservarea preventivă</i> , editor Márta Guttmann, Sibiu, 2009
	Corr, Susan, <i>Caring for Collections, A Manual of Preventive Conservation</i> , Dublin, The Heritage Council, 2000
	Bucșa, Corneliu; Bucșa, Livia, <i>Biological decay of timber structures at historic monuments and open air museums</i> , în “Transsylvania Nostra”, Cluj-Napoca, 2009

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²¹

Conținutul disciplinei a fost evaluat de către Comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu, fiind adaptat necesităților asociațiilor profesionale și a angajatorilor din domeniu. Disciplina este corelată cu discipline prevăzute în planul de învățământ, fiind un domeniu interdisciplinar ce se bazează și completează studii din domeniul chimiei, fizicii, biologiei, istoria artei, tehnici tradiționale, conservarea bunurilor culturale, tehnici fotografice, etică profesională, estetică, etc.

Atingerea obiectivelor propuse și dobândirea competențelor asigură absolvenților capacități și aptitudini cu referire la conservarea și restaurarea pieselor de lemn etnografic cu diferite grade de complexitate. Absolventul întocmește cerințele pentru nivelul debutant din cadrul muzeelor sau a societăților comerciale.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²²
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²³ :	10%	35% (minim 5)	CEF
		Teme de casă:	10%		
		Alte activități ²⁴ :	0%		
		Evaluare finală:	15% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor	Evidența intervențiilor, portofoliu de lucrări (referate, sinteze științifice)		65% (minim 5)	CPE
11.5 Standard minim de performanță ²⁵					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor

curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: 10/11 / 11/101 / 12/1012/51

Data avizării în Departament: 1 1 1 / 1 1 1 / 1 1 1 1 1

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Lect. univ. dr. Luminița Dana Postolache Lect. univ. dr. Cristina Feleki-Dengel	
Responsabil program de studii	Lect. univ. dr. Mirel Bucur	
Director Departament	Lect. univ. dr. Anamaria Tudorie	

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.d.e.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.)

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSpD} \times C_C + \text{TOApSpD} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplină pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplină pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²² CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²³ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁴ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁵ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Facultatea de Științe Socio-Umane
1.3. Departament	Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă
1.4. Domeniul de studiu	Arte vizuale
1.5. Ciclul de studii ¹	master
1.6. Specializarea	Restaurare Lemn Policrom

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Lemnul: structură; proprietăți; și degradări specifice / The Wood – Structure, Features and Specific Degradations			Cod	FSSU.IPT.RLP.M.RO.2.10 20.E-7.1	
2.2. Titular activități de curs		Lect. univ. dr. Dăneasă Cristina					
2.3. Titular activități practice		Lect. univ. dr. Dăneasă Cristina					
2.4. An de studiu ²	1	2.5. Semestrul ³		2	2.6. Tipul de evaluare ⁴		E
2.7. Regimul disciplinei ⁵		O	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶				

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>număr de ore pe săptămână</i>					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	-	2	-	-	3
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>total ore din planul de învățământ</i>					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	-	18	-	-	42
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					63
Tutoriat ⁹					10
Examinări ¹⁰					2
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ ($NOSI_{sem}$)					133
3.4. Total ore din Planul de învățământ ($NOAD_{sem}$)					42
3.5. Total ore pe semestru¹² ($NOAD_{sem} + NOSI_{sem}$)					175
3.6. Nr ore / ECTS					
3.7. Număr de credite¹³					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	Lemnul: structură; proprietăți; și degradări specifice I / The Wood – Structure, Features and Specific Degradations I
4.2. Competențe	Realizarea cadrului general și particular de documentare, informare și cercetare: culegerea, prelucrarea și analiza datelor cu privire la structura, proprietățile lemnului Identificarea, analiza, explicarea și implementarea problematicei elementelor de limbaj specializat, a tehnicilor și a tehnologiilor folosite în studierea lemnului cu privire la structura, proprietățile lemnului Utilizarea resurselor TIC, AI pentru realizarea documentației de conservare și restaurare a lemnului policrom

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, videoproiector, materiale didactice specifice, platforme on-line, suport curs digital, computer
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/alte) ¹⁶	Dotări specifice de laborator studiul lemnului, material didactic, deplasare teren, trusă de prim ajutor

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocate disciplinei: 7				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Studentul/absolventul definește activitatea artistică și/sau de design - teorii, principii și tehnici din domeniul Arte vizuale. (<i>Adaptate la studiul structurii, proprietăților și degradărilor lemnului</i>)	1. Studentul/absolventul selectează conceptele definitorii creației sale artistice și/sau de design pentru adaptarea creației în contexte diferite. 2. Studentul/absolventul utilizează noțiunile specifice procesului de creație pentru conceperea operei/ artistice și/sau de design, în contextul cultural, social și istoric	Studentul/absolventul justifică și explică deciziile estetice/funcționale și influențele utilizate, raportându-se la tendințe artistice, de design, filosofice sau estetice; Studentul/absolventul analizează evoluția tendințelor artistice și de design, se consultă cu experți din domeniu, participă la evenimente; Studentul/absolventul utilizează selectiv instrumentele de lucru pentru crearea unor circumstanțe variate în funcție de parametrii (pre)determinați sau tema de lucru (impusă sau autoimpusă) <i>Toate acțiunile vor fi adaptate la studiul structurii, proprietăților și degradările lemnului</i>	3
RÎ 2	Studentul/absolventul definește și	Studentul/absolventul justifică propria	Studentul/absolventul analizează activitatea	3

	descrie viziunea artistică și de design, abordările artistice, de design și de proiectare.	abordare artistică și de design; Studentul/absolventul pregătește condițiile și suportul tehnic dezvoltării proiectelor artistice și/sau de design;	anterioară și experiența universală și proprie, identificând componentele semnăturii creative. Studentul/absolventul dezvoltă în mod autonom viziuni artistice și de design unice.	
RÎ 3	Studentul/absolventul definește materialele și tehnicile adecvate pentru diferite tipuri de creație artistică și de design.	Studentul/absolventul pregătește și selectează materiale de referință pentru opera de artă/produsul de design. Studentul/absolventul utilizează eșantioane de materiale pentru procesul de creație/proiectare.	Studentul/absolventul pregătește resursele pentru procesul creativ. Studentul/absolventul evaluează caracteristicile materialelor; Studentul/absolventul selectează materiale de referință;	1

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Realizarea cadrului general specific de documentare, informare, cercetare și execuție ce se referă la conservarea și restaurarea picturii murale din bisericile de lemn prin culegerea, prelucrarea și analiza informațiilor care se regăsesc în bibliografia parcursă, în notele de curs și în timpul lucrărilor practice
7.2. Obiectivele specifice	• Cunoașterea și înțelegerea terminologiei cu referire la structura, proprietățile și degradările fizice ale lemnului • Cunoașterea și înțelegerea caracterului specific referitor la structura, proprietățile și degradările fizice ale lemnului • Înțelegerea structurii materiale a lemnului • Organizarea și finalizarea unui experiment referitor la relația lemnului cu apa • Utilizarea și întreținerea instrumentarului specific, unelte și materialele folosite pentru identificarea esențelor lemnoase, pentru realizarea experimentului • Formarea unei atitudini pozitive față de complexitatea lemnului și a fenomenelor ce influențează starea de conservare a unui monument sau obiect • Utilizarea resurselor TIC, AI pentru realizarea studiilor cu referire la structura, proprietățile și degradările fizice ale lemnului

8. Conținuturi

8.1. Curs ¹⁸		Metode de predare ¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Introducere. Obiective. Noțiuni. Tematică și bibliografie. Cerințele cursului.	Expunere, discuții, debateri	1
Curs 2	Contragerea și umflarea lemnului – consecințe	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	3
Curs 3	Degradările fizice și chimice ale lemnului	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	3
Curs 4	Degradările lemnului pictat/policrom	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 5	Degradările lemnului finisat	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1

Curs 6	Terminologie	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 7	Conservarea patrimoniului mobil din lemn – studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	4
Total ore curs:			14

8.2. Activități practice

8.2.a. Seminar		Metode de predare ²⁰	Nr. ore
Laborator/ Lucrări practice 1	Noțiuni introductive/ protecția muncii	Discuții, dezbateri	2
Laborator/ Lucrări practice 2	Analiza mișcărilor dimensionale ale lemnului în cazul diferitelor ansamble din lemn - teren	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	4
Laborator/ Lucrări practice 3	Identificarea în laborator a degradărilor fizice și chimice care au deteriorat lemnul folosit la monumente și obiecte din lemn	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	4
Laborator/ Lucrări practice 4	Identificarea pe teren a degradărilor fizice și chimice care au deteriorat lemnul folosit la monumente și obiecte din lemn	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	4
Laborator/ Lucrări practice 5	Identificarea pe teren a degradărilor fizice și chimice care au deteriorat lemnul pictat/policrom	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	4
Laborator/ Lucrări practice 6	Identificarea pe teren a degradărilor fizice și chimice care au deteriorat lemnul finisat	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	4
Laborator/ Lucrări practice 7	Strategii de conservare a patrimoniului mobil din lemn	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	2
Laborator/ Lucrări practice 8	Strategii de conservare a patrimoniului mobil din lemn pictat/policrom	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	2
Laborator/ Lucrări practice 9	Strategii de conservare a patrimoniului imobil din lemn/lemn policrom	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	2
1Total ore seminar			28

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Auner Niels, Maslaev Andrei, Bucșa Livia, Postolache Dana, Bârcă Ana, <i>Tehnologia lucrărilor de restaurare la monumente cu structuri din lemn – Biserici de lemn</i> , Ghimbav, 2019, ISBN 978-973-7706-32-4
	Bucșa, Corneliu; Bucșa, Livia, <i>Biological decay of timber structures at historic monuments and open air museums</i> , în “Transsylvania Nostra”, Cluj-Napoca, 2009
	Larsen, Knut Einar și Marstein, Nils, <i>Conservation of Historic Timber Structure, An ecological approach</i> , Great Britain, 2000
	Shupe, Todd, Lebow, Stan, Rings, Dennis, <i>Causes and control of wood decay, Degradation & Stain</i> , Luisiana State University Agriculture Center, Baton Rouge, LA. Publications 2703, 2008
	Suciu, Petru, <i>Lemnul – Structură, proprietăți, tehnologie</i> , București, 1975
	R. Bruce Hoadley, <i>Identifying wood. Accurate results with simple tools</i> , 1933

9.2. Referințe bibliografice suplimentare	T. E. Timell, R. Wimmer, <i>Wood structure and environment</i> , 2007
	F. Thomas Milton, <i>The Preservation of Wood</i> , 1986
	Wood-Science-for-Conservation-of-Cultural-Heritage-Proceedings-of-the-International-conference-Florence-8-10-November-2007.pdf
	Buxton, David, <i>The Wooden Churches of Eastern Europe – an Introductory Survey</i> , Cambridge, 1981
	<i>Caielele restaurării</i> , Editura ACS, București, 2011 - 2021
	Mihalcu, M. <i>Conservarea obiectelor de artă și a monumentelor istorice</i> , București 1970
	Nistor, Sergiu, <i>Monumente în risc și monumente în pericol: gestiunea specială a monumentelor amenințate</i> , în „RMI”, 2001 – 2003, nr.1
	Popescu, Carmen-Mihaela; Dobeles, Galina; Rossinskaja, Galina; Dizhbite, Tatiana; VASILE, Cornelia, <i>Degradation of lime wood painting supports Evaluation of changes in the structure of aged lime wood by different physico-chemical methods</i> , în “Journal of Analytical and Applied Pyrolysis”, 79 (1-2), 2007
	Sandu, Ion, Sandu, Ioan-Gabriel, <i>Aspecte moderne privind conservarea bunurilor culturale</i> , vol. I, Iași, Editura Performantica, 2005

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²¹

Conținutul disciplinei a fost evaluat de către Comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu, fiind adaptat necesităților asociațiilor profesionale și a angajatorilor din domeniu. Disciplina este corelată cu discipline prevăzute în planul de învățământ, fiind un domeniu interdisciplinar ce completează studiile din domeniul conservării și restaurării lemnului policrom, bazându-se pe studii din domeniul chimiei, fizicii, biologiei, istoria artei, tehnici tradiționale, conservare, etică profesională, estetică, etc.

Atingerea obiectivelor propuse și dobândirea competențelor asigură absolvenților capacități și aptitudini cu referire la structura, proprietățile și degradările specifice lemnului. Absolventul întocmește cerințele pentru nivelul debutant din cadrul muzeelor sau a societăților comerciale.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²²
11.4a Examen / Colocvii	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²³ :	%	45% (minim 5)	CEF
		Teme de casă:	20%		
		Alte activități ²⁴ :	%		
		Evaluare finală:	25% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor	Evidența intervențiilor, portofoliu de lucrări (referate, sinteze științifice)		55% (minim 5)	CPE
11.5 Standard minim de performanță ²⁵					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor

curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: 10/11 / 11/101 / 12/1012/51

Data avizării în Departament: 1_1_1 / 1_1_1 / 1_1_1_1_1

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Lect. univ. dr. Cristina Feleki-Dengel	
Responsabil program de studii	Lect. univ. dr. Mirel Bucur	
Director Departament	Lect. univ. dr. Anamaria Tudorie	

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.d.e.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.)

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSpD} \times C_C + \text{TOApSpD} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplină pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplină pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²² CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²³ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁴ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁵ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Facultatea de Științe Socio-Umane
1.3. Departament	Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă
1.4. Domeniul de studiu	Arte vizuale
1.5. Ciclul de studii ¹	master
1.6. Specializarea	Restaurare Lemn Policrom

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Lemnul: structură; proprietăți; și degradări specifice / The Wood – Structure, Features and Specific Degradations	Cod	FSSU.IPT.RLP.M.RO.1.10 10.C-4.2
2.2. Titular activități de curs	Lect. univ. dr. Dăneasă Cristina		
2.3. Titular activități practice	Lect. univ. dr. Dăneasă Cristina		
2.4. An de studiu ²	1	2.5. Semestrul ³	1
2.6. Tipul de evaluare ⁴	C		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	O	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	S

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>număr de ore pe săptămână</i>					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	-	1	-	-	2
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>total ore din planul de învățământ</i>					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	-	14	-	-	28
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					32
Tutoriat ⁹					10
Examinări ¹⁰					3
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ ($NOSI_{sem}$)					72
3.4. Total ore din Planul de învățământ ($NOAD_{sem}$)					28
3.5. Total ore pe semestru¹² ($NOAD_{sem} + NOSI_{sem}$)					100
3.6. Nr ore / ECTS					
3.7. Număr de credite¹³					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	-
4.2. Competențe	Utilizarea resurselor TIC, AI pentru realizarea documentației de conservare și restaurare

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, videoproiector, materiale didactice specifice, platforme on-line, suport curs digital, computer
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/alte) ¹⁶	Dotări specifice de laborator studiul lemnului, material didactic, deplasare teren, trusă de prim ajutor

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocate disciplinei: 4				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Studentul/absolventul definește activitatea artistică și/sau de design - teorii, principii și tehnici din domeniul Arte vizuale. <i>(Adaptate la studiul structurii, proprietăților și degradărilor lemnului)</i>	1. Studentul/absolventul selectează conceptele definitorii creației sale artistice și/sau de design pentru adaptarea creației în contexte diferite. 2. Studentul/absolventul utilizează noțiunile specifice procesului de creație pentru conceperea operei/ artistice și/sau de design, în contextul cultural, social și istoric	Studentul/absolventul justifică și explică deciziile estetice/funcționale și influențele utilizate, raportându-se la tendințe artistice, de design, filosofice sau estetice; Studentul/absolventul analizează evoluția tendințelor artistice și de design, se consultă cu experți din domeniu, participă la evenimente; Studentul/absolventul utilizează selectiv instrumentele de lucru pentru crearea unor circumstanțe variate în funcție de parametrii (pre)determinați sau tema de lucru (impusă sau autoimpusă) <i>Toate acțiunile vor fi adaptate la studiul structurii, proprietăților și degradările lemnului)</i>	2
RÎ 2	Studentul/absolventul definește și descrie viziunea artistică și de design, abordările artistice, de design și de proiectare.	Studentul/absolventul justifică propria abordare artistică și de design; Studentul/absolventul pregătește condițiile și suportul tehnic	Studentul/absolventul analizează activitatea anterioară și experiența universală și proprie, identificând componentele semnăturii creative. Studentul/absolventul	2

		dezvoltării proiectelor artistice și/sau de design;	dezvoltă în mod autonom viziuni artistice și de design unice.	
	Studentul/absolventul definește materialele și tehnicile adecvate pentru diferite tipuri de creație artistică și de design.	Studentul/absolventul selectează materiale de referință pentru opera de artă/produsul de design. Studentul/absolventul utilizează eșantioane de materiale pentru procesul de creație/proiectare.	Studentul/absolventul pregătește resursele pentru procesul creativ. Studentul/absolventul evaluează caracteristicile materialelor; Studentul/absolventul selectează materiale de referință;	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Realizarea cadrului general specific de documentare, informare, cercetare și execuție ce se referă la conservarea și restaurarea picturii murale din bisericile de lemn prin culegerea, prelucrarea și analiza informațiilor care se regăsesc în bibliografia parcursă, în notele de curs și în timpul lucrărilor practice
7.2. Obiectivele specifice	• Cunoașterea și înțelegerea terminologiei cu referire la structura, proprietățile și degradările fizice ale lemnului • Cunoașterea și înțelegerea caracterului specific referitor la structura, proprietățile și degradările fizice ale lemnului • Înțelegerea structurii materiale a lemnului • Organizarea și finalizarea unui experiment referitor la relația lemnului cu apa • Utilizarea și întreținerea instrumentarului specific, unelte și materialele folosite pentru identificarea esențelor lemnoase, pentru realizarea experimentului • Formarea unei atitudini pozitive față de complexitatea lemnului și a fenomenelor ce influențează starea de conservare a unui monument sau obiect • Utilizarea resurselor TIC, AI pentru realizarea studiilor cu referire la structura, proprietățile și degradările fizice ale lemnului

8. Conținuturi

8.1. Curs ¹⁸		Metode de predare ¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Introducere. Obiective. Noțiuni. Tematică și bibliografie. Cerințele cursului.	Expunere, discuții, dezbateri	1
Curs 2	Structura lemnului	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	2
Curs 3	Proprietățile lemnului	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	2
Curs 4	Defectele naturale ale lemnului	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	2
Curs 5	Identificarea esențelor lemnoase	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	2
Curs 6	Identificarea esențelor lemnoase microscopic	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 7	Clasificarea esențelor de lemn folosite pentru realizarea obiectelor din lemn sau a monumentelor	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	3

Curs 8	Îmbinările folosite pentru asamblarea componentelor obiectelor din lemn	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Total ore curs:			14

8.2. Activități practice

8.2.a. Seminar		Metode de predare ²⁰	Nr. ore
Laborator/ Lucrări practice 1	Noțiuni introductive/ protecția muncii	Discuții, dezbateri	1
Laborator/ Lucrări practice 2	Observarea macroscopică a structurii lemnului/ identificarea secțiunilor	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	2
Laborator/ Lucrări practice 3	Identificarea esențelor lemnoase în funcție de caracteristicile fizice specifice (inele de creștere, structura ce se poate observa cu ochiul liber, lupă, culoare, greutate, densitate, duritate, elasticitate, miros, reflexii ale luminii, etc)	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	3
Laborator/ Lucrări practice 4	Compararea a minim trei eșantioane ce cuprind esențe diferite de lemn – măsurători în stadiul inițial – lemn debitat, măsurători înainte de imersarea în apă timp Compararea datelor obținute și interpretarea lor	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	2
Laborator/ Lucrări practice 5	Identificarea defectelor naturale ale lemnului – în laborator pe eșantioanele prezentate	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	1
Laborator/ Lucrări practice 6	Identificarea defectelor naturale ale lemnului pe teren sau <i>in situ</i> la monumentele analizate	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	1
Laborator/ Lucrări practice 7	Compararea a minim trei eșantioane ce cuprind esențe diferite de lemn – măsurători în stadiul inițial – lemn debitat, măsurători după expunerea la temperaturi înalte pentru eliminarea apei din lemn – timp de 1 zi Compararea datelor obținute și interpretarea lor	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	1
Laborator/ Lucrări practice 8	Identificarea pe teren a diferitelor tipuri de esențe lemnoase folosite pentru confecționarea de obiecte, dar și la monumentele de lemn (esențe lemnoase, structura lemnului, defecte naturale ale lemnului).	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	2
Laborator/ Lucrări practice 9	Identificarea îmbinările folosite pentru asamblarea componentelor obiectelor din lemn	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, Lucrări practice, demonstrația	1
1Total ore seminar			14

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Auner Niels, Maslaev Andrei, Bucșa Livia, Postolache Dana, Bârcă Ana, <i>Tehnologia lucrărilor de restaurare la monumente cu structuri din lemn – Biserici de lemn</i> , Ghimbav, 2019, ISBN 978-973-7706-32-4
	Bucșa, Corneliu; Bucșa, Livia, <i>Biological decay of timber structures at historic monuments and open air museums</i> , în “Transsylvania Nostra”, Cluj-Napoca, 2009
	Larsen, Knut Einar și Marstein, Nils, <i>Conservation of Historic Timber Structure, An ecological approach</i> , Great Britain, 2000
	Shupe, Todd, Lebow, Stan, Rings, Dennis, <i>Causes and control of wood decay, Degradation & Stain</i> , Louisiana State University Agriculture Center, Baton Rouge, LA. Publications 2703, 2008

9.2. Referințe bibliografice suplimentare	Suciu, Petru, <i>Lemnul – Structură, proprietăți, tehnologie</i> , București, 1975
	R. Bruce Hoadley, <i>Identifying wood. Accurate results with simple tools</i> , 1933
	T. E. Timell, R. Wimmer, <i>Wood structure and environment</i> , 2007
	F. Thomas Milton, <i>The Preservation of Wood</i> , 1986
	Wood-Science-for-Conservation-of-Cultural-Heritage-Proceedings-of-the-International-conference-Florence-8-10-November-2007.pdf
	Buxton, David, <i>The Wooden Churches of Eastern Europe – an Introductory Survey</i> , Cambridge, 1981
	<i>Caielele restaurării</i> , Editura ACS, București, 2011 - 2021
	Mihalcu, M. <i>Conservarea obiectelor de artă și a monumentelor istorice</i> , București 1970
	Nistor, Sergiu, <i>Monumente în risc și monumente în pericol: gestiunea specială a monumentelor amenințate</i> , în „RMI”, 2001 – 2003, nr.1
	Popescu, Carmen-Mihaela; Dobeles, Galina; Rossinskaja, Galina; Dizhbite, Tatiana; VASILE, Cornelia, <i>Degradation of lime wood painting supports Evaluation of changes in the structure of aged lime wood by different physico-chemical methods</i> , în “Journal of Analytical and Applied Pyrolysis”, 79 (1-2), 2007
	Sandu, Ion, Sandu, Ioan-Gabriel, <i>Aspecte moderne privind conservarea bunurilor culturale</i> , vol. I, Iași, Editura Performantica, 2005

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²¹

Conținutul disciplinei a fost evaluat de către Comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu, fiind adaptat necesităților asociațiilor profesionale și a angajatorilor din domeniu. Disciplina este corelată cu discipline prevăzute în planul de învățământ, fiind un domeniu interdisciplinar ce completează studiile din domeniul conservării și restaurării lemnului policrom, bazându-se pe studii din domeniul chimiei, fizicii, biologiei, istoria artei, tehnici tradiționale, conservare, etică profesională, estetică, etc.

Atingerea obiectivelor propuse și dobândirea competențelor asigură absolvenților capacități și aptitudini cu referire la structura, proprietățile și degradările specifice lemnului. Absolventul întocmește cerințele pentru nivelul debutant din cadrul muzeelor sau a societăților comerciale.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²²
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²³ :	%	45% (minim 5)	CEF
		Teme de casă:	20%		
		Alte activități ²⁴ :	%		
		Evaluare finală:	25% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor	Evidența intervențiilor, portofoliu de lucrări (referate, sinteze științifice)		55% (minim 5)	CPE
11.5 Standard minim de performanță ²⁵					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: 10/11 / 11/10 / 12/01/2151

Data avizării în Departament: 1_1_1 / 1_1_1 / 1_1_1_1_1

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Lect. univ. dr. Cristina Feleki-Dengel	
Responsabil program de studii	Lect. univ. dr. Mirel Bucur	
Director Departament	Lect. univ. dr. Anamaria Tudorie	

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.d.e.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.)

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSpD} \times C_C + \text{TOApSpD} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplină pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplină pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²² CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²³ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁴ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁵ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Facultatea de Științe Socio-Umane
1.3. Departament	Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă
1.4. Domeniul de studiu	Arte vizuale
1.5. Ciclu de studii ¹	master
1.6. Specializarea	Restaurare Lemn Policrom

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Bisericile de lemn, degradarea, probleme de conservare și restaurare (2) / Wooden Churches - Degradation, Conservation and Restoration Issues (2)	Cod	FSSU.IPT.RLP.M.ZA.2.11 00.E-5.7
2.2. Titular activități de curs	Dăneasă Cristina Maria		
2.3. Titular activități practice	Dăneasă Cristina Maria		
2.4. An de studiu ²	1	2.5. Semestrul ³	2
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	A	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>număr de ore pe săptămână</i>					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	1	-	-	-	2
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>total ore din planul de învățământ</i>					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	14	-	-	-	28
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					27
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat ⁹					10
Examinări ¹⁰					3
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ ($NOSI_{sem}$)					97
3.4. Total ore din Planul de învățământ ($NOAD_{sem}$)					28
3.5. Total ore pe semestru¹² ($NOAD_{sem} + NOSI_{sem}$)					125
3.6. Nr ore / ECTS					
3.7. Număr de credite¹³					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	Iconografia bisericilor de lemn (2) / The Iconography of Wooden Churches (2)
4.2. Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, videoproiector, materiale didactice specifice, platforme on-line, suport curs digital, computer
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/alte) ¹⁶	Videoproiector, materiale didactice specifice, platforme on-line, computer, deplasare pe teren

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocate disciplinei: 5				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Studentul/absolventul definește activitatea artistică și/sau de design - teorii, principii și tehnici din domeniul Arte vizuale. (<i>Adaptate la Studiul degradărilor la monumentele istorice de lemn, probleme de conservare și restaurare</i>)	1. Studentul/absolventul selectează conceptele definitorii creației sale artistice și/sau de design pentru adaptarea creației în contexte diferite. 2. Studentul/absolventul utilizează noțiunile specifice procesului de creație pentru conceperea operei/artistice și/sau de design, în contextul cultural, social și istoric	Studentul/absolventul justifică și explică deciziile estetice/funcționale și influențele utilizate, raportându-se la tendințe artistice, de design, filosofice sau estetice; Studentul/absolventul analizează evoluția tendințelor artistice și de design, se consultă cu experți din domeniu, participă la evenimente; Studentul/absolventul utilizează selectiv instrumentele de lucru pentru crearea unor circumstanțe variate în funcție de parametrii (pre)determinați sau tema de lucru (impusă sau autoimpusă) <i>Toate acțiunile vor fi adaptate la Studiul degradărilor la monumentele istorice de lemn, probleme de conservare și restaurare</i>	2
RÎ 2	Studentul/absolventul definește și descrie viziunea artistică și de design, abordările artistice, de design și de proiectare.	Studentul/absolventul justifică propria abordare artistică și de design; Studentul/absolventul pregătește condițiile și suportul tehnic	Studentul/absolventul analizează activitatea anterioară și experiența universală și proprie, identificând componentele semnăturii creative. Studentul/absolventul dezvoltă în mod autonom	3

		dezvoltării proiectelor artistice și/sau de design;	viziuni artistice și de design unice.	
	Studentul/absolventul definește materialele și tehnicile adecvate pentru diferite tipuri de creație artistică și de design.	Studentul/absolventul pregătește și selectează materiale de referință pentru opera de artă/produsul de design. Studentul/absolventul utilizează eșantioane de materiale pentru procesul de creație/proiectare.	Studentul/absolventul pregătește resursele pentru procesul creativ. Studentul/absolventul evaluează caracteristicile materialelor; Studentul/absolventul selectează materiale de referință;	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Realizarea cadrului general specific de documentare, informare, cercetare și execuție ce se referă la conservarea și restaurarea picturii murale din bisericile de lemn prin culegerea, prelucrarea și analiza informațiilor care se regăsesc în bibliografia parcursă, în notele de curs și în timpul lucrărilor practice
7.2. Obiectivele specifice	• Cunoașterea și înțelegerea terminologiei cu referire la degradarea bisericilor de lemn, conservarea și restaurarea acestora • Cunoașterea și înțelegerea caracterului specific referitor la degradările, conservarea și restaurarea bisericilor de lemn • Înțelegerea structurii materiale a lemnului, straturilor picturale întâlnite la bisericile de lemn • Organizarea și finalizarea unui studiu referitor la descrierea monumentului și a stării de conservare • Formarea unei atitudini pozitive față de complexitatea monumentelor din lemn - biserici de lemn, cu referire în special față de degradarea, problemele de conservare și restaurare

8. Conținuturi

8.1. Curs ¹⁸		Metode de predare ¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Noțiuni introductive	Expunere, discuții, dezbateri	1
Curs 2	Bisericile de lemn tipologie, tehnici de construcție, și materiale utilizate	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 3	Degradări specifice părților de construcție (socluri, pereți, bolți, șarpante, învelitori, turnuri, etc.) . Studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 4	Degradări specifice părților de construcție (socluri, pereți, bolți, șarpante, învelitori, turnuri, etc.) . Studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 5	Degradări specifice picturii parietale la bisericile de lemn și cauzele acestora (vicii de tehnică, factori de mediu, agenți de biodegradare, întreținere și intervenții necorespunzătoare). Studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 6	Degradări specifice picturii parietale la bisericile de lemn și cauzele acestora (vicii de tehnică, factori de mediu, agenți de biodegradare, întreținere și intervenții necorespunzătoare). Studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 7	Degradări specifice picturii parietale la bisericile de lemn și cauzele acestora (vicii de tehnică, factori de mediu, agenți de biodegradare,	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1

	întreținere și intervenții necorespunzătoare). Studii de caz		
Curs 8	Principiile generale de restaurare, documentația de restaurare (cercetarea preliminară și studiile necesare). Studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 9	Etapele operațiilor de restaurare a monumentului <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 10	Etapele operațiilor de restaurare a monumentului <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 11	Etapele operațiilor de restaurare a picturii parțiale <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 12	Etapele operațiilor de restaurare a picturii parțiale <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 13	Etapele operațiilor de restaurare a picturii parțiale <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Curs 14	Etapele operațiilor de restaurare a picturii parțiale <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Expunere, utilizare videoproiector, discuții cu studenții, observații directe asupra materialului didactic	1
Total ore curs:			14

8.2. Activități practice

8.2.a. Seminar		Metode de predare ²⁰	Nr. ore
Laborator/ Lucrări practice 1	Noțiuni introductive	Discuții, dezbateri	1
Laborator/ Lucrări practice 2	Bisericile de lemn tipologie, tehnici de construcție, și materiale utilizate	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 3	Degradări specifice părților de construcție (socluri, pereți, bolți, șarpante, învelitori, turnuri, etc.) . Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 4	Degradări specifice părților de construcție (socluri, pereți, bolți, șarpante, învelitori, turnuri, etc.) . Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 5	Degradări specifice picturii parietale la bisericile de lemn și cauzele acestora (vicii de tehnică, factori de mediu, agenți de biodegradare, întreținere și intervenții necorespunzătoare). Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 6	Degradări specifice picturii parietale la bisericile de lemn și cauzele acestora (vicii de tehnică, factori de mediu, agenți de biodegradare, întreținere și intervenții necorespunzătoare). Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 7	Degradări specifice picturii parietale la bisericile de lemn și cauzele acestora (vicii de tehnică, factori de mediu, agenți de biodegradare, întreținere și intervenții necorespunzătoare). Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 8	Principiile generale de restaurare, documentația de restaurare (cercetarea preliminară și studiile necesare). Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 9	Etapele operațiilor de restaurare a monumentului <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 10	Etapele operațiilor de restaurare a monumentului <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 11	Etapele operațiilor de restaurare a picturii parțiale <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 12	Etapele operațiilor de restaurare a picturii parțiale <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 13	Etapele operațiilor de restaurare a picturii parțiale <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
Laborator/ Lucrări practice 14	Etapele operațiilor de restaurare a picturii parțiale <i>in situ</i> și în caz de mutare. Studii de caz	Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări	1
1Total ore seminar			14

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Auner Niels, Maslaev Andrei, Bucșa Livia, Postolache Dana, Bârcă Ana, <i>Tehnologia lucrărilor de restaurare la monumente cu structuri din lemn – Biserici de lemn</i> , Ghimbav, 2019, ISBN 978-973-7706-32-4
--	--

	Bucșa, Corneliu; Bucșa, Livia, <i>Biological decay of timber structures at historic monuments and open air museums</i> , în “Transsylvania Nostra”, Cluj-Napoca, 2009
	Larsen, Knut Einar și Marstein, Nils, <i>Conservation of Historic Timber Structure, An ecological approach</i> , Great Britain, 2000
	Bucșa, L., 1997, <i>Probleme de biodegradare la bisericile de lemn</i>
	Bucșa, L., Bucșa, C., 2005 <i>Agenți de biodegradare la monumente istorice și muzee în aer liber din România</i> Ed. Alma Mater, Sibiu
	Baboș, Alexandru, <i>Tracing a Sacred Building Tradition. Wooden Churches, Carpenters and unders in Maramureș until the turn of the 18th Century</i> , Departament of Architectural History, School of Architecture Lund Institute of Technology, Lund University, Sweden, 2004
	Dăneasă, Cristina, <i>Bisericile de lemn din Lunca Mureșului, județul Hunedoara</i>
	Shupe, Todd, Lebow, Stan, Rings, Dennis, <i>Causes and control of wood decay, Degradation & Stain</i> , Luisiana State University Agriculture Center, Baton Rouge, LA. Publications 2703, 2008
	Suciu, Petru, <i>Lemnul – Structură, proprietăți, tehnologie</i> , București, 1975
	R. Bruce Hoadley, <i>Identifying wood. Accurate results with simple tools</i> , 1933
	T. E. Timell, R. Wimmer, <i>Wood structure and environment</i> , 2007
	F. Thomas Milton, <i>The Preservation of Wood</i> , 1986
	Wood-Science-for-Conservation-of-Cultural-Heritage-Proceedings-of-the-International-conference-Florence-8-10-November-2007.pdf
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	Buxton, David, <i>The Wooden Churches of Eastern Europe – an Introductory Survey</i> , Cambridge, 1981
	Godea, I., 1996, <i>Bisericile de lemn din România</i> , Ed. Meridiane, București
	<i>Caietele restaurării</i> , Editura ACS, București, 2011 - 2021
	Buxton, David, <i>The Wooden Churches of Eastern Europe – an Introductory Survey</i> , Cambridge, 1981
	Fielden, B.M., <i>Conservation of Buildings</i> , ICCROM, Rome.
	Nistor, Sergiu, <i>Monumente în risc și monumente în pericol: gestiunea specială a monumentelor amenințate</i> , în „RMI”, 2001 – 2003, nr.1
	Popescu, Carmen-Mihaela; Dobeles, Galina; Rossinskaja, Galina; Dizhbite, Tatiana; VASILE, Cornelia, <i>Degradation of lime wood painting supports Evaluation of changes in the structure of aged lime wood by different physico-chemical methods</i> , în “Journal of Analytical and Applied Pyrolysis”, 79 (1-2), 2007
	Sandu, Ion, Sandu, Ioan-Gabriel, <i>Aspecte moderne privind conservarea bunurilor culturale</i> , vol. I, Iași, Editura Performantica, 2005

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²¹

Conținutul disciplinei a fost evaluat de către Comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu, fiind adaptat necesităților asociațiilor profesionale și a angajatorilor din domeniu. Disciplina este corelată cu discipline prevăzute în planul de învățământ, fiind un domeniu interdisciplinar ce se bazează și completează studii din domeniul chimiei, fizicii, biologiei, istoria artei, tehnici tradiționale, conservarea și restaurarea monumentelor, tehnici fotografice, etică profesională, estetică, etc.

Atingerea obiectivelor propuse și dobândirea competențelor asigură absolvenților capacități și aptitudini cu referire la analiza unei biserici de lemn (planimetrie, elevație, construcție, materiale și tehnici folosite, decorație interioară, exterioară și componente artistice), identificarea degradărilor, propuneri pentru intervenții. Disciplina are caracter vocațional, urmărind în special însușirea noțiunilor teoretice și dobândirea deprinderilor și abilităților practice necesare pentru analiza, descrierea și diagnosticarea bisericilor/monumentelor din lemn. Absolventul dobândește aptitudini și cunoștințe științifice pentru nivelul debutant din cadrul muzeelor sau a societăților comerciale din domeniul conservării și restaurării patrimoniului mobil și imobil.

11.

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²²
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²³ :	%	55% (minim 5)	CEF
		Teme de casă:	25%		
		Alte activități ²⁴ :	%		
		Evaluare finală:	25% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor	Evidența intervențiilor, portofoliu de lucrări (referate, sinteze științifice)		45% (minim 5)	CEF
11.5 Standard minim de performanță ²⁵					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: 10/11 / 11/10 / 12/01/21/51

Data avizării în Departament: 1 1 / 1 1 / 1 1 1 1 1

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Lect. univ. dr. Cristina Feleki-Dengel	
Responsabil program de studii	Lect. univ. dr. Mirel Bucur	
Director Departament	Lect. univ. dr. Anamaria Tudorie	

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.d.e.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.)

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSpD} \times C_C + \text{TOApSpD} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplină pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplină pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²² CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²³ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁴ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁵ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Facultatea de Științe Socio-Umane
1.3. Departament	Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă
1.4. Domeniul de studiu	Arte Vizuale
1.5. Ciclul de studii ¹	Master
1.6. Specializarea	Restaurarea Lemnului Policrom

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Civilizația și cultura lemnului	Cod	FSSU.IPT.RLP.M.RO.1.1100.E-5.3
2.2. Titular activități de curs	Prof.univ.dr.habil. Ioan Marian ȚIPLIC		
2.3. Titular activități practice	Prof.univ.dr.habil. Ioan Marian ȚIPLIC		
2.4. An de studiu ²	I	2.5. Semestrul ³	I
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	O	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	S

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
14	14	-	-	-	28
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – total ore din planul de învățământ					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
1	1	-	-	-	2
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat ⁹					9
Examinări ¹⁰					4
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ (NOS_{sem})					97
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOAD_{sem})					28
3.5. Total ore pe semestru¹² (NOAD_{sem} + NOS_{sem})					125
3.6. Nr ore / ECTS					25
3.7. Număr de credite¹³					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	Restaurare pictură tempera pe lemn; Istoria artei
4.2. Competențe	Asimilarea și utilizarea conceptelor specifice specializării conservare-restaurare Capacitatea de analiză și contextualizare Cunoașterea bibliografiei esențiale a domeniului

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, videoproiector
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/alte) ¹⁶	Tablă, videoproiector, platformă online, excursii la monumente și situri arheologice medievale

6. Competențe specifice acumulate ¹⁷

Număr de credite alocat disciplinei ¹⁸			5	Repartizare credite pe competențe ¹⁹
6.1. Competențe profesionale	CP1	Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare' informare și cercetare: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicarea practică,		0,75
	CP2	Identificarea, analiza, explicarea subiectelor referitoare la contribuția lemnului ca materie primă în procesul de dezvoltare a societății umane.		0,75
	CP3	Identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a obiectelor de artă realizate din lemn.		0,75
	CP4	Propunerea și soluționarea tuturor problemelor tehnice și tehnologice de transpunere a subiectului teoretic în spațiu practic.		0,75
	CP5	Consiliere profesională și de integrare socială		0,75
6.2. Competențe transversale	CT1	Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului		0,50
	CT2	Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse		0,25
	CT3	Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue		0,50

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Cursul are ca obiectiv general formarea competențelor specifice doomeniului artelor vizuale, specializării conservare-restaurare
-------------------------	--

7.2. Obiectivele specifice	Se urmărește, mai întâi, familiarizarea masteranzilor cu istoricul și metodologiilor utilizate în prelucrarea, conservarea și restaurarea patrimoniului mobil și imobil din lemn începând din preistorie și până în contemporaneitate. Se pune apoi accent pe aprofundarea principalelor metodologii de abordare a cercetării arheologice pentru arheologia funerară, arheologia așezărilor, arheologia fortificațiilor, arheologia ecleziastică și arheologia urbană.
----------------------------	--

8. Conținuturi

8.1. Curs ²⁰		Metode de predare ²¹	Nr. ore
Curs 1	Introducere: Lemnul ca resursă în istoria civilizațiilor	Prelegere, utilizare videoproiector	1
Curs 2	Tipologia esențelor de lemn: caracteristici fizice și utilizări	prelegere utilizare videoproiector	1
Curs 3	Tehnologii tradiționale de prelucrare a lemnului (unelte, tehnici)	prelegere utilizare videoproiector	1
Curs 4	Lemnul în arhitectura vernaculară europeană	prelegere utilizare videoproiector	1
Curs 5	Lemnul în arhitectura sacră: biserici de lemn	Prelegere, utilizare videoproiector	1
Curs 6	Lemnul în arta populară: motive decorative și simbolice	Prelegere, utilizare videoproiector	1
Curs 7	Lemnul în artefactele cotidiene: mobilier și unelte	Prelegere, utilizare videoproiector	1
Curs 8	Civilizația lemnului în spațiul românesc medieval	Prelegere, utilizare videoproiector	1
Curs 9	Lemnul în transport și economie (care, șleauri, corăbii)	Prelegere, utilizare videoproiector	1
Curs 10	Lemnul și imaginarul: mituri, credințe, superstiții	Prelegere, utilizare videoproiector	1
Curs 11	Lemnul și identitatea comunitară (ritualuri, obiceiuri)	Prelegere, utilizare videoproiector	1
Curs 12	Lemnul și arta cultă: sculptura monumentală	Prelegere, utilizare videoproiector	1
Curs 13	Lemnul și patrimoniul: conservare și restaurare	Prelegere, utilizare videoproiector	1
Curs 14	Lemnul în era industrială și post-industrială: continuități și rupturi	Prelegere, utilizare videoproiector	1
Total ore curs:			14

8.2. Activități practice

8.2.a. Seminar		Metode de predare ²²	Nr. ore
Seminar 1	Discuție: simbolistica lemnului în mitologie și tradiții	Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări	1

Seminar 2	Atelier: identificarea speciilor lemnoase prin textură și culoare	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 3	Studiu de caz: ateliere tradiționale de tâmplărie și dulgherie	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 4	Discuție: case de lemn din România (Maramureș, Oltenia, Transilvania)	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 5	Studiu de caz: Bisericile de lemn din Maramureș (UNESCO)	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 6	Analiză de obiecte: lăzi de zestre, porți maramureșene	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 7	Atelier comparativ: mobilier tradițional vs. mobilier urban	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 8	Studiu de caz: cetăți și construcții fortificate din lemn	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 9	Discuție: plutăritul pe Mureș și Olt	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 10	Dezbateri: „arborele vieții” și „lemnul crucii”	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 11	Analiză etnografică: nunți, înmormântări, sărbători	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 12	Studiu de caz: Brâncuși și tradiția lemnului	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 13	Atelier: metode de protejare a obiectelor din lemn	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Seminar 14	Prezentări de proiecte de cercetare ale studenților	<i>Discuții prezentare și/sau analiză de lucrări</i>	1
Total ore seminar			14

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Brezianu, Barbu. <i>Brâncuși în România</i> . București: Editura Meridiane, 1976.
	Chappell, Edward. <i>Woodworking Techniques Before 1850</i> . London: Routledge, 1985.
	Cristache-Panait, Ioana. <i>Bisericile de lemn din România</i> . București: Editura Academiei, 1981.
	Eliade, Mircea. <i>Tratat de istorie a religiilor</i> . București: Humanitas, 1992.
	Eliade, Mircea. <i>De la Zalmoxis la Genghis-Han</i> . București: Humanitas, 1980.

	Ghinoiu, Ion. <i>Sărbători și obiceiuri românești</i> . București: Editura Elion, 1997.
	Hoadley, R. Bruce. <i>Identifying Wood: Accurate Results with Simple Tools</i> . Newtown, CT: Taunton Press, 1990.
	Ingold, Tim. <i>The Perception of the Environment: Essays on Livelihood, Dwelling and Skill</i> . London: Routledge, 2000.
	Opriș, Ioan. <i>Arhitectura medievală din România</i> . București: Editura Științifică, 1980.
	Petrescu, Paul. <i>Arhitectura populară românească</i> . București: Editura Academiei, 1974.
	Răileanu, Petre. <i>Transporturile tradiționale pe apă în România</i> . București: Editura Științifică, 1978.
	Stan, Nicolae. <i>Restaurarea patrimoniului din lemn</i> . București: Editura Universității, 2004.
	Țic, Gherasim. <i>Mobilier țărănesc românesc</i> . București: Editura Meridiane, 1975.
	Vuia, Romulus. <i>Arta lemnului la români</i> . Cluj, 1927.
	Tim Ingold, "Toward an Ecology of Materials." <i>Annual Review of Anthropology</i> 41 (2012): 434–35
	James J. Gibson (1904–1949), <i>The Ecological Approach to Visual Perception</i> (Boston: Houghton Mifflin, 1979), http://www.worldcat.org/oclc/1000427293
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	Sophia Krzys Acord, Kevin S. Jones, Marsha Bryant, Debra Dauphin-Jones, and Pamela Hupp, (Eds.), <i>Impact of Materials on Society</i> , First Edition, University of Florida
	Lewis R. Binford, "Organization and Formation Processes: Looking at Curated Technologies," <i>Journal of Anthropological Research</i> 35, no. 3 (1979): 255–73, https://doi.org/10.1086/jar.35.3.3629902 .
	Chantal Conneller, <i>An Archaeology of Materials: Substantial Transformation in Early Prehistoric Europe</i> (New York: Routledge, 2011), 82, http://www.worldcat.org/oclc/1040885381 .
	Elizabeth DeMarrais, Chris Gosden, and Colin Renfrew eds. <i>Rethinking Materiality: The Engagement of Mind with the Material World</i> , (Cambridge: McDonald Institute for Archaeological Research, Univ. of Cambridge, 2004), 43–51.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²³

Disciplina RLP permite aprofundarea unor cunoștințe de specialitate ce apoi se pot constitui în competențe necesare pentru cei care doresc să devină restauratori pentru lemn policrom.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁴
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁵ :	-	60% (minim 5)	CPE
		Teme de casă:	20%		
		Alte activități ²⁶ :	-%		
		Evaluare finală:	40% (min. 5)		

Ministerul Educației
Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu
Facultatea de Științe Socio-Umane

11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor	Evidența intervențiilor, portofoliu de lucrări (referate, sinteze științifice)	40% (minim 5)	CEF
11.5 Standard minim de performanță ²⁷				n/a

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: | 0 | 9 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

Data avizării în Departament: | | | / | | | / | | | | |

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Prof.univ.dr.habil. Ioan Marian ȚIPLIC	
Responsabil program de studii		
Director Departament	Lect.univ.dr. Anamaria Tudorie	

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.d.e.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.)

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSdP} \times C_C + \text{TOApSdP} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSdP = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSdP = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Competențele din Grilele aferente descrierii programului de studii, adaptate la specificul disciplinei

¹⁸ Din planul de învățământ

¹⁹ Creditele alocate disciplinei se distribuie pe competențe profesionale și transversale în funcție de specificul disciplinei

²⁰ Titluri de capitole și paragrafe

²¹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²² Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁴ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁵ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁶ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁷ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Facultatea de Științe Socio-Umane
1.3. Departament	Departamentul de Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă
1.4. Domeniul de studiu	Arte vizuale
1.5. Ciclu de studii ¹	Master
1.6. Specializarea	Restaurare Lemn Policrom (RLP)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	RESTAURAREA MOBILIERULUI PICTAT	Cod	FSSU.IPT.RLP.M.ZA .2.1040.E-10.6
2.2. Titular activități de curs	Lect. univ. dr. Mirel-Vasile Bucur		
2.3. Titular activități practice	Lect. univ. dr. Mirel-Vasile Bucur		
2.4. An de studiu ²	I	2.5. Semestrul ³	2
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	A	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	S

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>număr de ore pe săptămână</i>					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1		4			5
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>total ore din planul de învățământ</i>					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14		56			70
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					65
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					45
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					70
Tutoriat ⁹					-
Examinări ¹⁰					3
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ ($NOSI_{sem}$)					180
3.4. Total ore din Planul de învățământ ($NOAD_{sem}$)					70
3.5. Total ore pe semestru¹² ($NOAD_{sem} + NOSI_{sem}$)					250
3.6. Nr ore / ECTS					
3.7. Număr de credite¹³					10

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	
4.2. Competențe	Identificarea, analiza, explicarea și implementarea problematicii metodologiilor de intervenție și a elementelor de limbaj specializat, a tehnicilor și a tehnologiilor folosite în procesul de conservare-restaurare a picturii pe suport din lemn. Utilizarea resurselor TIC, AI pentru realizarea documentației de conservare și restaurare picturii pe panou. Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet Explorer).

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Sală, suport de curs, computer, videoproiector, materiale didactice specifice, platforme on-line,
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/alte) ¹⁶	La sală dotări specifice de laborator restaurare pictură pe lemn, material didactic, trusă de prim ajutor. (Materiale/ustensile/aparatură: culori, pensule, cretă de munte, hârtie abrazivă, microscop portabil, spatulă electrică, lampă UV, aparat foto, bisturie, clei de pește, clei de iepure, clei de piele, rumeguș, câlți, pigmenti, pâslă, Melinex, Paraloid B 72, solvenți, culori, vată, reșou, suflantă cu aer cald, fierăstrău pendular, trusă dălți, șurubelnițe, holzșuruburi, agățători metalice, seringi etc).

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocate disciplinei: 10				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Studentul/absolventul definește activitatea artistică și/sau de design - teorii, principii și tehnici din domeniul Arte vizuale. (<i>Adaptate procesului de conservare și restaurare a picturii tempera pe lemn</i>)	1. Studentul/absolventul selectează conceptele definitorii creației sale artistice și/sau de design pentru adaptarea creației în contexte diferite. 2. Studentul/absolventul utilizează noțiunile specifice procesului de creație pentru conceperea operei/ artistice și/sau de design, în contextul cultural, social și istoric	Studentul/absolventul justifică și explică deciziile estetice/funcționale și influențele utilizate, raportându-se la tendințe artistice, de design, filosofice sau estetice; Studentul/absolventul analizează evoluția tendințelor artistice și de design, se consultă cu experți din domeniu, participă la evenimente; Studentul/absolventul utilizează selectiv instrumentele de lucru pentru crearea unor circumstanțe variate în funcție de parametrii (pre)determinați sau tema de lucru (impusă sau autoimpusă) <i>Toate acțiunile vor fi adaptate la procesul de conservare-restaurare a picturii tempera pe lemn</i>	3

RÎ 2	Studentul/absolventul definește și descrie viziunea artistică și de design, abordările artistice, de design și de proiectare.	Studentul/absolventul justifică propria abordare artistică și de design; Studentul/absolventul pregătește condițiile și suportul tehnic dezvoltării proiectelor artistice și/sau de design;	Studentul/absolventul analizează activitatea anterioară și experiența universală și proprie, identificând componentele semnăturii creative. Studentul/absolventul dezvoltă în mod autonom viziuni artistice și de design unice.	2
RÎ 3	Studentul/absolventul definește materialele și tehnicile adecvate pentru diferite tipuri de creație artistică și de design.	Studentul/absolventul pregătește și selectează materiale de referință pentru opera de artă/produsul de design. Studentul/absolventul utilizează eșantioane de materiale pentru procesul de creație/proiectare.	Studentul/absolventul pregătește resursele pentru procesul creativ. Studentul/absolventul evaluează caracteristicile materialelor; Studentul/absolventul selectează materiale de referință;	5

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Realizarea cadrului general specific de documentare, informare, cercetare și execuție ce se referă la conservarea și restaurarea conservării și restaurării picturii tempera pe panou/suport din lemn prin culegerea, prelucrarea și analiza informațiilor care se regăsesc în bibliografia parcursă, în notele de curs și în timpul lucrărilor practice
7.2. Obiectivele specifice	• Cunoașterea și înțelegerea terminologiei cu referire la prelucrarea, conservării și restaurării picturii pe panou din lemn • Cunoașterea și înțelegerea caracterului specific al conservării și restaurării conservării și restaurării picturii pe panou din lemn • Înțelegerea tehnicilor tradiționale de realizare a conservării și restaurării picturii pe panou din lemn • Organizarea și finalizarea unui proces de conservare și restaurare a unei picturi pe panou din lemn • Explicarea procesului metodologic de conservare și restaurare al picturii pe panou din lemn • Utilizarea și întreținerea instrumentarului specific, unelte și materialele folosite • Formarea unei atitudini pozitive pentru identificarea valorilor istorice, funcționale și estetice în cazul picturii pe panou din lemn • Formarea unei atitudini responsabile cu privire la protejarea, conservarea și restaurarea picturii pe panou din lemn • Utilizarea resurselor TIC, AI pentru realizarea documentației de conservare și restaurare a picturii tempera pe panou din lemn

8. Conținuturi

8.1. Curs ¹⁸		Metode de predare ¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Introducere. Restaurarea mobilierului din lemn policrom Materialele constitutive • suport și preparație • aurire (foiță metalică, adezivi)	Prelegere și prezentare de imagini, utilizare videoprojector, discuții cu studenții	1

	• strat de culoare (pigmenți, lianți)/ verniuri		
Curs 2	Factorii de degradare ai componentelor artistice din monumentele istorice	Prelegere și prezentare video, discuții cu studenții	1
Curs 3	Degradări ale suportului din lemn și degradări ale grundului (preparației)	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Curs 4	Degradări aurire (foiță metalică, adevizi)	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Curs 5	Degradări ale stratului de culoare (pigmenți, lianți) și degradări ale verniului	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Curs 6	Consolidarea profilactică a straturilor picturale	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Curs 7	Tratarea suportului (metode și materiale de dezinsecție, dezinfecție)	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Curs 8	Consolidarea mecanică și consolidarea structurală a suportului (metode și materiale)	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Curs 9	Completarea suportului (metode și materiale)	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Curs 10	Consolidarea straturilor picturale (metode și materiale)	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Curs 11	Chituirea	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Curs 12	Curățirea mecanică și chimică	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Curs 13	Integrarea cromatică	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Curs 14	Protejarea finală (vernizare) și metode de conservare	Prelegere și prezentare de imagini, discuții cu studenții	1
Total ore curs:			14

8.2. Activități practice

8.2.a. Lucrări practice - laborator		Metode de predare ²⁰	Nr. ore
Seminar 1	Studiul piesei (observație directă; investigații fizice, chimice, biologice; fotografiere; fișă de conservare; fișă de evidență)	Lucrări practice în atelier	4
Seminar 2	Studiul tehnologic (materiale și tehnici de lucru)	Lucrări practice în atelier	4
Seminar 3	Evaluarea stării de conservare (cu accent pe relația cauză-efect)	Lucrări practice în atelier	4
Seminar 4	Diagnosticarea și elaborarea propunerilor de restaurare	Lucrări practice în atelier	4
Seminar 5	Consolidarea profilactică a straturilor picturale	Lucrări practice în atelier	4
Seminar 6	Tratarea suportului (metode și materiale de dezinsecție, dezinfecție)	Lucrări practice în atelier	4
Seminar 7	Consolidarea mecanică și consolidarea structurală a suportului (metode și materiale)	Lucrări practice în atelier	4
Seminar 8	Completarea suportului (metode și materiale) / Chituirea suportului	Lucrări practice în atelier	4
Seminar 9	Consolidarea propriu-zisă a straturilor picturale (metode și materiale)	Lucrări practice în atelier	4
Seminar 10	Chituirea lacunelor	Lucrări practice în atelier	4
Seminar 11	Curățirea peliculei de culoare (îndepărtarea depunerilor superficiale, aderente și ancrasate, îndepărtarea repictărilor, acolo unde este cazul)	Lucrări practice în atelier	4

Seminar 12	Integrarea cromatică (metode și materiale)	Lucrări practice în atelier	4
Seminar 13	Protejarea finală (vernizare)	Lucrări practice în atelier / analiză de lucrări	4
Seminar 14	Întocmirea documentației de specialitate, inclusiv cu indicații la modul de conservare Evaluarea lucrărilor din timpul semestrului	Lucrări practice în atelier / analiză de lucrări	4
Total ore seminar			42

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Bănățeanu, Tancred, <i>Lăzi populare românești. Meșteșugul și arta lădarilor</i> , în <i>Cibinium</i> 1967 – 1968, Sibiu, 1968
	Bănățeanu, Tancred, Pancev, Milcana, Bonghiu, Aurel, <i>Mobilier și feronerie populară</i> , București, Editura Artis, 1971
	Bielz, Iulius, <i>Arta populară a sașilor din Transilvania</i> , în <i>Studii și cercetări de istoria artei</i> , 1956
	Brandi, Cesare, <i>Teoria restaurării</i> . București, Editura Meridiane, 1996
	Bucșa, Cornel, <i>Metode de conservare și restaurare a lemnului etnografic</i> , în <i>Studii și comunicări de etnologie</i> , Sibiu, 1981
	Capesius, Roswith, <i>Mobilier și tâmplărie la sașii din Transilvania</i> , București, 1983
	Dunăre, N., <i>Ornamentica tradițională comparată</i> , București, 1979
	Dunăre, Nicolae, <i>Răspândirea satelor specializate în meșteșuguri populare pe teritoriul României</i> , în <i>Cibinium</i> 1967 – 1968, Sibiu, 1968
	Horie, C.V., <i>Materials for Conservation, Organic consolidants adhesives and coatings</i> , Butterworth Heinemann Ltd., 1992
	Irimie, Cornel, Necula, Marcela, <i>Influențe și împrumuturi reciproce în arta populară românească și săsească</i> , în <i>Culegeri de studii și materiale de etnografie și artă</i> , V, Oradea, 1977
	Jakab, Dăniel, <i>Restaurarea unui blidar pictat din Merești</i> , în <i>ISIS</i> 12, Odorheiu Secuiesc, 2012, p. 135-144
	KONIG, Heidrun, <i>Lăzile din Brădeni</i> , în <i>Cibinium</i> 2015, Editura „ASTRA Museum” Sibiu, 2015, p. 99-112
	Kos Karoly, <i>Mobile cioplite din zona Lăpuș</i> , în <i>AMET</i> 1962 – 1964, Cluj, 1966
	Kos K., <i>Un centru secuiesc de tâmplari – pictori de mobile</i> , București, Editura meridiane, 1980
	MALEAROV, Simona Maria, <i>Armăroaia – piesă inedită a mobilierului săsesc/ Die Almerei - ein wenig bekanntes Möbelstück der Siebenbürger Sachsen in Din etnologia germanilor din România /Aus der Ethnologie der Deutschen in Rumänien / antologie realizată de Andreea Buzaș și Ilie Moise</i> , Editura Honterus, Sibiu, 2017, p. 336-355
	Malearov, S, Ștefan, C. <i>Mobilier pictat transilvănean, catalog de colecție</i> , Editura „ASTRA Museum” Sibiu, 2012
	MALEAROV, Simona, <i>Lăzile săsești din Transilvania</i> , în <i>Cibinium</i> 2015, Editura „ASTRA Museum” Sibiu, 2015, p. 89-98
	Mihalcu, Mihail, <i>Fața nevăzută a formei și culorii</i> , București, Editura Tehnică, 1996
	Nägler, Thomas, <i>Așezarea sașilor în Transilvania</i> , București, Editura Kriterion, 1981
	NEGOESCU, Gabriela; Daniela VĂCARIU, <i>Restaurarea unei lăzi venețiene din secolul al XV-lea în Cibinium</i> 2015, Editura „ASTRA Museum” Sibiu, 2015, p. 249-260
	Nicolaus, Knut, <i>The Restoration of Paintings</i> , Ed. Könemann, Cologne, 1999
	Nussbächer, G., <i>Documente și știri documentare privind meșteșugurile din Sighișoara în sec. al XV-lea</i> , în <i>Muzeul Brukenthal. Studii și comunicări</i> , vol. 14, 1969
	OLARU, Valeriu Ion, NEGOESCU, Gabriela, <i>Mobilier pictat. Restaurarea colecției de lăzi de zestre a Muzeului ASTRA</i> , Editura „ASTRA Museum”, Sibiu, 2011

	Pănoiu, Andrei, <i>Mobilier vechi țărănesc</i> , București, Editura Meridiane, 1975
	Petrescu, Paul, <i>Creația plastică țărănească</i> , București, Editura Meridiane, 1976
	Petrescu, P. <i>Meșteșuguri artistice în România</i> , București, Editura Meridiane, 1978
	Petrescu, P., <i>Mobilier țărănesc</i> , în <i>Artă populară românească</i> , București, 1969
	Petrescu, Paul, <i>Motive decorative celebre</i> , București, Editura meridiane, 1971
	Rivers, Shayne; Umney, Nick, <i>Conservation of Furniture</i> , Butterworth-Heinemann, 2003
	Sandu, Ion, Sandu, Ioan-Gabriel, <i>Aspecte moderne privind conservarea bunurilor culturale</i> , vol. I, Iași, Editura Performantica, 2005
	Socol, M., <i>Mobilier popular din România</i> , București, Editura Minerva, 1971
	Thompson, Daniel V. jr., <i>Practica picturii în tempera</i> , Editura Sophia, București, 2004
	Thompson, Daniel V. jr., <i>Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu</i> , Editura Sophia, București, 2006
	Țița, Aurelia, <i>Contribuții la studiul meșteșugului în lemn de la Budureasa</i> , în AMET 1962 – 1964, Cluj, 1966
	*** <i>Normele de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate</i> - Hotărârea nr. 1546 din 18 decembrie 2003, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 16/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain, <i>Dicționar de simboluri</i> , București, Editura Artemis, 1994
	Corr, Susan, <i>Caring for Collections, A Manual of Preventive Conservation</i> , Dublin, the Heritage Council, 2000
	***, <i>Dicționar de artă. Forme, tehnici, stiluri artistice</i> , A-M, București, Editura Meridiane, 1995
	*** <i>BULLETIN XXI. 1986/87. Vade-mecum pour la protection et l'entretien du patrimoine artistique</i> , Bruxelles, Institut Royal du Patrimoine Artistique, 1987
	COLECTIA *** <i>Caietele restaurării 2012</i> , ACS București, 2012 ISBN: 2285-8598,
	*** <i>Caietele restaurării 2013</i> , ACS București, 2013
	*** <i>Caietele restaurării 2014</i> , ACS București, 2014.....
	*** <i>Caietele restaurării 2022</i> , ACS București, 2023.
	Beșliu, Olga; Frâncu, Raluca, <i>Din istoria breslelor sibiene</i> , Alba Iulia, Ed. Altip, 2007
	KOS, van DUIN (ed), <i>The conservation of panel paintings and related objects. Research agenda 2014-2020</i> , Getty Foundation, 2014
	Mihalcu, Mihai, <i>Valori medievale românești. Culegere de tradiții și tehnici străvechi românești</i> , București, 1984
	Pavelescu, Eugen, <i>Meșteșug și negoț la românii din sudul Transilvaniei (sec. XVII-XIX)</i> , București 1970.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²¹

Conținutul disciplinei a fost evaluat de către Comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu, fiind adaptat necesităților asociațiilor profesionale și a angajatorilor din domeniu. Disciplina este corelată cu discipline prevăzute în planul de învățământ, fiind un domeniu interdisciplinar ce se bazează și completează studii din domeniul chimiei, fizicii, biologiei, istoria artei, tehnicilor tradiționale, conservarea bunurilor culturale, tehnici fotografice, etică profesională, estetică, etc. Atingerea obiectivelor propuse și dobândirea competențelor asigură absolvenților capacitați și aptitudini cu referire la conservarea și restaurarea picturii tempera pe suport/panou din lemn cu diferite grade de

complexitate. Absolventul întocmește cerințele pentru nivelul debutant din cadrul muzeelor sau a societăților comerciale.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²²
11.4a Examen / Colocviu	Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²³ :	%	40% (minim 5)	
		Teme de casă:	40%		
		Alte activități ²⁴ :	0%		
		Evaluare finală:	60% (min. 5)		
11.4b Seminar	Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor	Evidența intervențiilor, portofoliu de lucrări (referate, sinteze științifice)		60% (minim 5)	CPE
11.5 Standard minim de performanță ²⁵					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: 12/61 / 10/91 / 12/10/2151

Data avizării în Departament: | | | / | | | / | | | | |

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Lect. univ. dr. Mirel Bucur	
Responsabil program de studii	Lect. univ. dr. Mirel Bucur	
Director Departament	Lect. univ. dr. Anamaria Tudorie	

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.d.e.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.)

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSpD} \times C_C + \text{TOApSpD} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplină pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplină pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²² CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²³ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁴ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁵ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.